1 dalis

B→01. Kuriame paveiksle pavaizduotas funkcijos $y = 3^x$ grafiko eskizas?

A

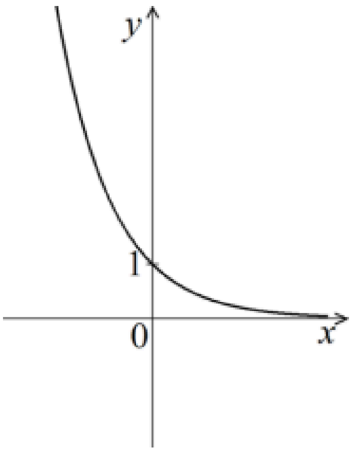

B

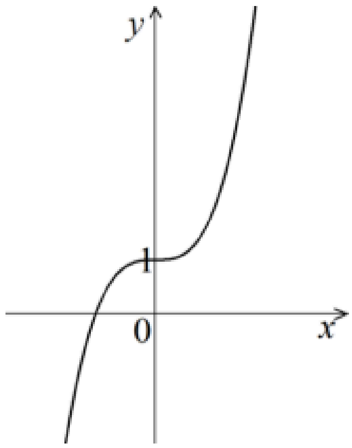

C

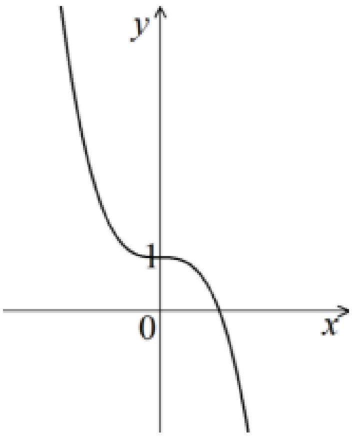

D

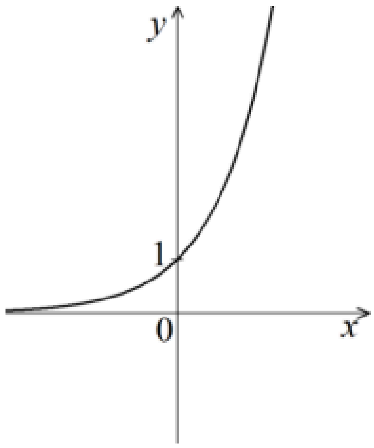

Atsakymas: D.

B➔02. Mokyklos mokiniai ruošia renginį. Buvo apklausti visi vienos klasės mokiniai, kiek valandų per savaitę kiekvienas iš jų skyrė renginiui ruošti. Lentelėje pateikti šios apklausos rezultatai.

Laikas, kurį mokinys skyrė renginiui ruošti (val.)	8	10	16	18	22
Mokinių skaičius	10	9	6	4	1

Apskaičiuokite, kiek vidutiniškai valandų per savaitę šios klasės mokinys skyrė renginiui ruošti.

A 16 val. **B** 12 val. **C** 10 val. **D** 8 val.

Sprendimas.

$$\frac{10\cdot 8+9\cdot 10+6\cdot 16+4\cdot 18+1\cdot 22}{10+9+6+4+1}=12.$$

Atsakymas: B.

B➔03. Kolegijos virtualiosios bibliotekos skaitytojo paskyros slaptažodis sudaromas iš keturių simbolių. Pirmasis slaptažodžio simbolis turi būti vienas iš penkių ženklų: &, *, #, $, %, o kiti trys slaptažodžio simboliai turi būti trys skirtingi skaitmenys[1] (pvz., *012, %931 ir pan.). Kiek iš viso skirtingų slaptažodžių galima taip sudaryti?

A 5000 **B** 3645 **C** 3600 **D** 2520

Sprendimas.

$5\cdot 10\cdot 9\cdot 8=3600.$

Atsakymas: C.

B➔04. Augustė nutarė lankyti trijų mėnesių vairavimo kursus. Pirmą mėnesį už šiuos kursus reikia mokėti 400,00 Eur, o kiekvieną kitą mėnesį 10 % mažiau negu paskutinį prieš tai buvusį mėnesį. Apskaičiuokite, kiek Augustei iš viso kainuos šie trijų mėnesių vairavimo kursai.

A 1180,00 Eur **B** 1156,00 Eur **C** 1084,00 Eur **D** 1080,00 Eur

Sprendimas.

$400+400\cdot 0,9+400\cdot 0,9^2=1084.$

Atsakymas: C.

B➔05. Nustatykite reiškinio $\sqrt{x(x-4)}$ apibrėžimo sritį[2].

A $x\in(-\infty;\,0)\cup(4;\,+\infty)$
B $x\in(-\infty;\,0]\cup[4;\,+\infty)$
C $x\in(4;\,+\infty)$
D $x\in[4;\,+\infty)$

Sprendimas.

Išspręsime nelygybę:

$$x(x-4) \geq 0,$$
$$x(x-4) = 0$$
$$x = 0 \text{ arba } x = 4$$

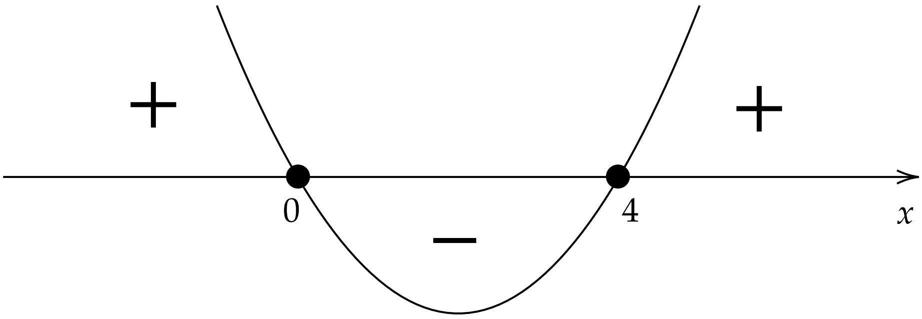

$x \in (-\infty;\ 0] \cup [4;\ +\infty)$.

Atsakymas: B.

B➔06. Paveiksle pavaizduota taisyklingoji keturkampė piramidė[3] *SABCD*. Atkarpa *SO* yra piramidės aukštinė[4]. Piramidės briauna *SA* su pagrindo *ABCD* plokštuma sudaro:

A kampą *SAD*
B kampą *ASO*
C kampą *SAO*
D kampą *AOS*

Juodraštis

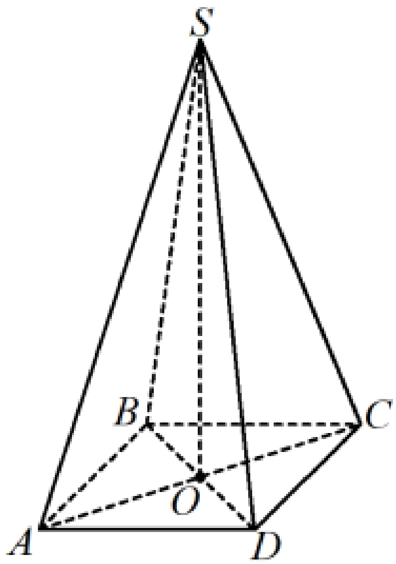

Sprendimas.
Kadangi $SO \perp ABD$, tai $AO\ - AS$ projekcija šioje plokštumoje. Vadinasi, $\angle SAO$.

Atsakymas: C.

07. Paveiksle pavaizduotas vienos iš pateiktų funkcijų grafiko eskizas. Kurios?

A $y=2+\sin x$

B $y=\sin(x+2)$

C $y=\sin(2x)$

D $y=2\sin x$

Juodraštis

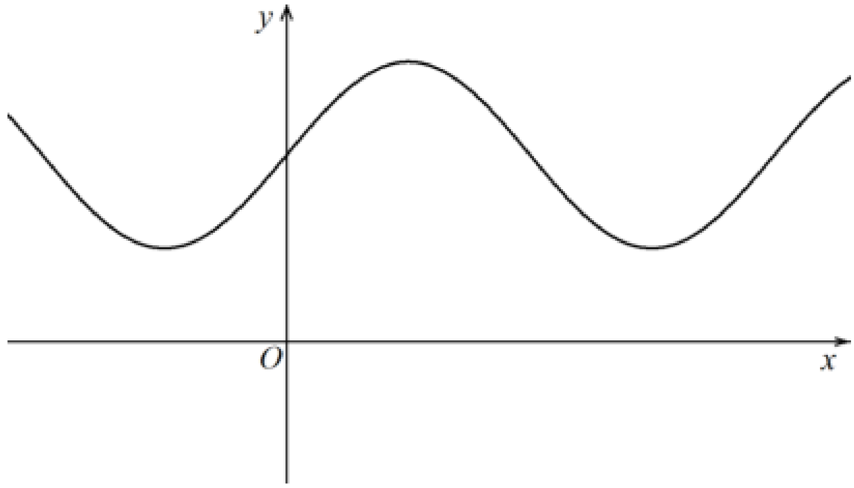

Sprendimas.

Vienintelės funkcijos $y=2+\sin x$ grafikas nekerta Ox ašies.

Atsakymas: A.

08. Paveiksle pavaizduota lygiašonė trapecija[5] $ABCD$. Yra žinoma, kad $AB = CD$, o $AD : BC = 3 : 1$.

Kuris teiginys apie vektorius yra teisingas?

A $\overrightarrow{AB}=\overrightarrow{DC}$

B $\overrightarrow{AB}=-\overrightarrow{DC}$

C $\overrightarrow{BC}=-3\overrightarrow{AD}$

D $\overrightarrow{AD}=3\overrightarrow{BC}$

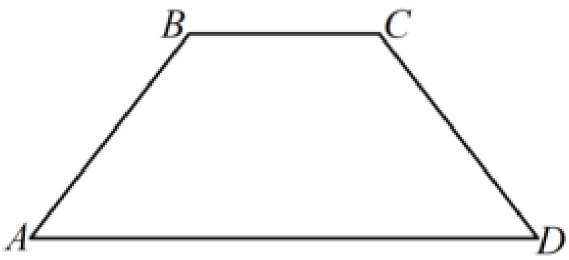

Sprendimas.

$\overrightarrow{AD}\upuparrows\overrightarrow{BC}$ ir $AD=3BC$, todėl $\overrightarrow{AD}=3\overrightarrow{BC}$.

Atsakymas: D.

09. Ant stalo stovi kūgio[6] formos vaza. Šio kūgio aukštinė, kurios ilgis h, statmena stalo horizontaliam paviršiui. Į vazą įpilta tiek vandens, kad jo paviršius yra $\frac{2}{3}h$ aukštyje nuo kūgio viršūnės. Nustatykite, kiek mililitrų vandens yra vazoje, jeigu jos talpa[7] lygi 1 350 ml.

A 400 ml

B 600 ml

C 700 ml

D 900 ml

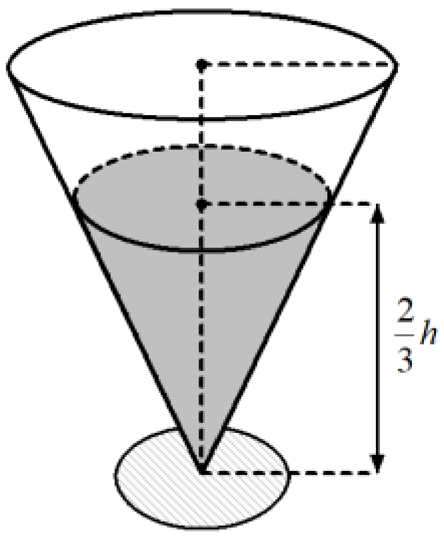

Sprendimas.

Mažesnio kūgio tūris sudaro $\left(\frac{2}{3}\right)^3 = \frac{8}{27}$ didesniojo. Vadinasi, vazoje yra $1350 \cdot \frac{8}{27} = 400$ ml vandens.

Atsakymas: A.

10. Aritmetinės progresijos a_1, a_2, a_3, ... skirtumas d yra pirminis skaičius[8], didesnis už 2. Pasirenkami du šios aritmetinės progresijos nariai[9] a_k ir a_m. Yra žinoma, kad $a_m - a_k = 28$. Apskaičiuokite $m-k$.

A $m-k=2$

B $m-k=4$

C $m-k=7$

D $m-k=14$

Sprendimas.

$a_k = a_1 + d(k-1)$,

$a_m = a_1 + d(m-1)$.

Nagrinėkime šių skaičių skirtumą:

$$a_m - a_k = a_1 + d(m-1) - a_1 - d(k-1) = d(m-k).$$

Vadinasi, teisinga lygybė

$$d(m-k) = 28.$$

Kadangi d – pirminis, $d > 2$, tai $d = 7$. Vadinasi, $m-k = 4$.

Atsakymas: B.

2 dalis

Šioje dalyje reikėjo nurodyti TIK atsakymą, tačiau Jūsų patogumui pateikiami ir uždavinių sprendimai/paaiškinimai.

B➔11. Duotos dvi skaičių aibės[10]: $A = \{1; 5; 8; 9; 14; 19; 20\}$ ir $B = \{1; 5; 7; 9; 12; 20\}$. Apskaičiuokite, kiek elementų priklauso aibių A ir B sankirtai $(A \cap B)$.

Sprendimas.
Aibių A ir B sankirtą sudarys elementai priklausantys arba A, arba B:

$$A \cap B = \{1,\ 5,\ 9,\ 20\}.$$

Šią aibę sudaro 4 elementai.

Atsakymas: 4.

B➔12. Paveiksle pavaizduotas trikampis ABC. Yra žinoma, kad $AB = 2$, $BC = 3$, $\cos\angle ABC = \frac{1}{6}$. Apskaičiuokite trikampio ABC kraštinės AC ilgį.

Juodraštis

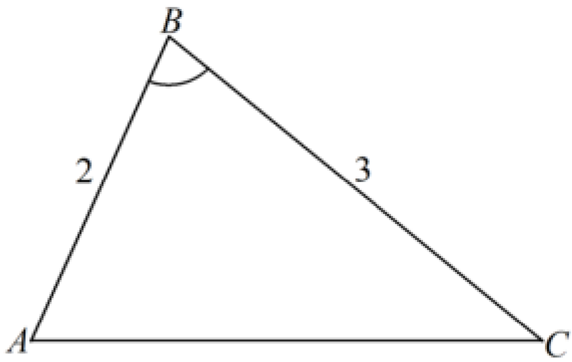

Sprendimas.
Pagal kosinusų teoremą:

$$AC = \sqrt{2^2 + 3^2 - 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \frac{1}{6}} = \sqrt{11}.$$

Atsakymas: $\sqrt{11}$.

B➔13. Geometrinės progresijos n-tojo nario[11] formulė yra $b_n = \frac{1}{2} \cdot 5^{n-1}$; čia $n \in N$.

13.1. Apskaičiuokite b_3.

Sprendimas.

$$b_3 = \frac{1}{2} \cdot 5^{3-1} = \frac{1}{2} \cdot 25 = 12,5.$$

Atsakymas: $12,5$.

13.2. Apskaičiuokite šios geometrinės progresijos pirmųjų šešių narių sumą.

Sprendimas.

$$b_1 = \frac{1}{2}, q = 5.$$

$$S_6 = \frac{b_1\left(1-q^6\right)}{1-q} = \frac{\frac{1}{2}\left(1-5^6\right)}{1-5} = 1953.$$

Atsakymas: 1953.

14. Paveiksle pavaizduoto apskritimo, kurio centras yra taškas O, stygos AD ir EB susikerta taške C. Yra žinoma, kad šios stygos statmenos ir $\angle ADE = 60°$.

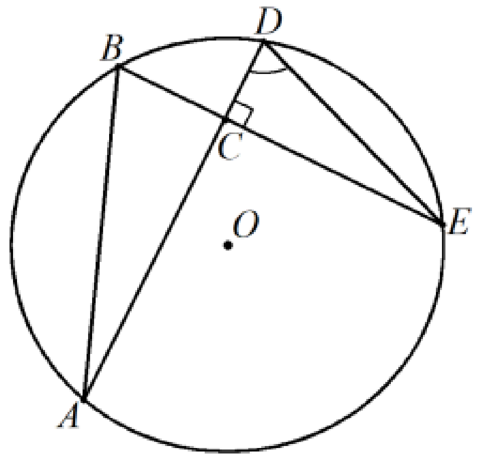

B➔14.1. Apskaičiuokite kampo BAD didumą.

Juodraštis

Sprendimas.

$\angle DEC = 180° - \angle DCE - \angle CDE = 180° - 90° - 60° = 30°$,

$\angle BAD = \angle DEC = 30°$ (įbrėžtiniai kampai remiasi į tą patį lanką).

Atsakymas: $30°$.

14.2. Sujungus taškus A ir E, gaunamas trikampis ADE. Apskaičiuokite trikampio ADE kraštinės AE ilgį, jeigu yra žinoma, kad apskritimo spindulio[12] ilgis lygus $\sqrt{6}$.

Sprendimas.

Pagal sinusų teoremos išvadą:

$\frac{AE}{\sin \angle ADE} = 2R$; čia R – apie ΔADE apibrėžto apskritimo spindulio ilgis.

$$\frac{AE}{\sin 60°} = 2 \cdot \sqrt{6}$$

$$\frac{AE}{\frac{\sqrt{3}}{2}} = 2\sqrt{6},$$

$$AE = \sqrt{18} = 3\sqrt{2}.$$

Atsakymas: $3\sqrt{2}$.

15. Dėžėje yra vienodo dydžio rutulių: vieni iš jų yra raudoni, o kiti – juodi. Iš dėžės atsitiktinai traukiant vieną rutulį, tikimybė[13], kad jis bus raudonas, yra lygi $\frac{3}{5}$.

B➔15.1. Nustatykite, kiek dėžėje yra juodų rutulių, jeigu žinoma, kad joje iš viso yra 35 rutuliai.

Sprendimas.

Tikimybė, jog iš dėžės ištrauktas rutulys yra juodas lygi $1-\frac{3}{5}=\frac{2}{5}$.

Tarkime, jog dėžeje yra n juodų rutulių. Tada teisinga lygybė:

$$\frac{n}{35}=\frac{2}{5},$$

$$n=14.$$

Atsakymas: 14.

15.2. Iš dėžės atsitiktinai traukiamas vienas rutulys ir vieną kartą metama moneta. Įvykis A – „iš dėžės ištrauktas raudonas rutulys, o moneta atvirto herbu“. Apskaičiuokite įvykio A tikimybę.

Sprendimas.

Tikimybė, kad moneta atvirto herbu lygi $\frac{1}{2}$. Kadangi įvykiai nepriklausomi, tai $P(A)=\frac{3}{5}\cdot\frac{1}{2}=\frac{3}{10}$.

Atsakymas: $\frac{3}{10}$.

16. Duoti vektoriai $\vec{a}=(4;3)$ ir $\vec{b}=(5;-12)$. Tarkime, kad α yra kampo tarp vektorių $\vec{a}$ ir $\vec{b}$ didumas. Apskaičiuokite $\cos\alpha$.

Sprendimas.

$\vec{a}\cdot\vec{b}=4\cdot5+3\cdot(-12)=-16,$

$|\vec{a}|=\sqrt{4^2+3^2}=5,$

$|\vec{b}|=\sqrt{5^2+12^2}=13.$

Vadinasi,

$5\cdot13\cdot\cos\alpha=-16\,|:65,$

$\cos\alpha=-\frac{16}{65}.$

Atsakymas: $-\frac{16}{65}$.

17. Funkcija $y = f(x)$ ir jos išvestinė $y = f'(x)$ yra apibrėžtos, kai $x \in \boldsymbol{R}$. Paveiksle pavaizduotas funkcijos $y = f(x)$ **išvestinės**[14] grafikas yra tiesė, kertanti Ox ir Oy ašis taškuose $(-3; 0)$ ir $(0; -2)$.

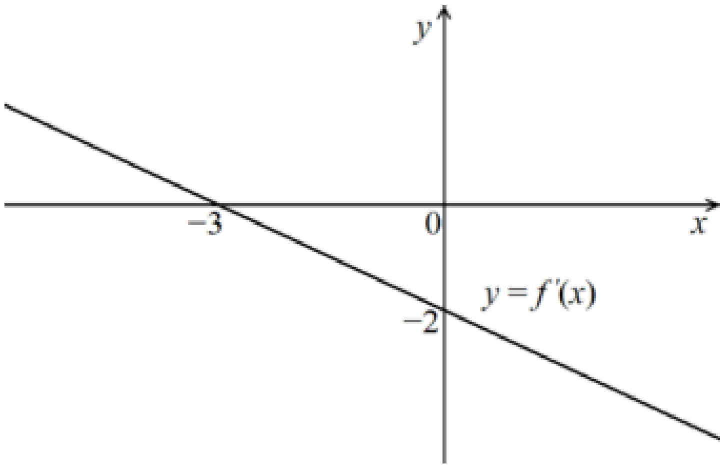

17.1. Nustatykite visas x reikšmes[15], su kuriomis funkcijos $y = f(x)$ reikšmės mažėja.

Sprendimas.
Tereikia nustatyti, su kuriomis x reikšmėmis $f'(x) < 0$. Taip yra, kai $x \in (-3;\ +\infty)$.

Atsakymas: $(-3;\ +\infty)$.

17.2. Nubrėžta funkcijos $y = f(x)$ grafiko liestinė[16], šį grafiką liečianti taške, kurio abscisė lygi 0. Yra žinoma, kad ši liestinė kerta Ox ašį taške $(5; 0)$. Užrašykite šios liestinės lygtį.

Sprendimas.
Liestinės lygtys: $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$; čia x_0 – lietimosi taško abscisė. Šiuo atveju $x_0 = 0$. Vadinasi, $f'(0) = -2$.
Tada $y = -2x + f(x_0)$.
Kadangi $(5;\ 0)$ priklauso tiesei, tai
$0 = -2 \cdot 5 + f(x_0)$
$f(x_0) = 10$.
Vadinasi, $y = -2x + 10$.

Atsakymas: $y = -2x + 10$.

18. Yra žinoma, kad $\cos\frac{\pi}{18} = k$. Skaičių $\sin\frac{\pi}{36}$ išreikškite per k.

Sprendimas.
$$k = \cos\left(\frac{\pi}{18}\right) = \cos\left(2 \cdot \frac{\pi}{36}\right) = 1 - 2\sin^2\left(\frac{\pi}{36}\right).$$
Iš čia,
$$\sin^2\left(\frac{\pi}{36}\right) = \frac{1-k}{2}$$
Kadangi $\sin\frac{\pi}{36} > 0$, tai $\sin\left(\frac{\pi}{36}\right) = \sqrt{\frac{1-k}{2}}$.

Atsakymas: $\sqrt{\dfrac{1-k}{2}}$.

3 dalis

Šioje dalyje reikėjo pateikti ir uždavinio sprendimą.

B➔19. Išspręskite lygtis:

19.1. $4^{2-3x} = 64;$

(2 taškai)

Sprendimas.

$$\begin{aligned} 4^{2-3x} &= 64, \\ 4^{2-3x} &= 4^3, \\ 2-3x &= 3, \\ -3x &= 1 \mid :(-3), \\ x &= -\frac{1}{3}. \end{aligned}$$

Atsakymas: $-\frac{1}{3}$.

19.2. $\frac{2x-x^2}{x-2} = 0.$

(2 taškai)

Sprendimas.

$2x - x^2 = 0,$

$x(2-x) = 0,$

$x = 0$ (*patikrinus tinka*) *arba* $x = 2$ (*patikrinus netinka*).

Atsakymas: 0.

20. Ignas ketina įsirengti vandens gręžinį. Gręžinio kaina priklauso nuo gręžinio gylio (metrais). Įmonė, teikianti vandens gręžinių įrengimo paslaugas, atsiuntė Ignui tokį pasiūlymą: gręžinio 1-ojo metro kaina yra 11,00 eurų, o kiekvieno kito metro kaina 1,25 euro didesnė nei paskutinio prieš tai buvusio metro.

B➔20.1. Apskaičiuokite vandens gręžinio 5-ojo metro kainą.

(1 taškas)

Sprendimas.

$n-$ tojo metrų kainą galima apskaičiuoti pagal formulę $a_n = 11 + 1,25 \cdot (n-1)$.

$a_5 = 11 + 1,25 \cdot 4 = 16.$

Atsakymas: 16.

20.2. Įmonė nustatė, kad Igno vandens gręžinio gylis bus ne mažesnis kaip 100 metrų. Todėl ji pasiūlė tokią nuolaidą: nuo 1-ojo iki 81-ojo metro kaina didėja, kaip nurodyta anksčiau, o nuo 82-ojo metro kiekvieno kito metro kaina nesikeičia ir yra lygi 81-ojo metro kainai. Apskaičiuokite, kiek Ignui kainuotų įsirengti vandens gręžinį, jei gręžinio gylis būtų 100 metrų.

(4 taškai)

Sprendimas.
Kadangi (a_n) – aritmetinė progresiją, kurios skirtumas $d = 1,25$, apskaičiuosime pirmųjų 81 metrų kainą:
$$S_{81} = \frac{2a_1 + 80d}{2} \cdot 81 = \frac{2 \cdot 11 + 80 \cdot 1,25}{2} \cdot 81 = 4941.$$
Apskaičiuosime likusiųjų metrų vieno metro kaina: $a_{81} = 11 + 1,25 \cdot 80 = 111.$
Belieka apskaičiuoti:
$4941 + 19 \cdot 111 = 7050.$

Atsakymas: 7050.

21. Paveiksle pavaizduoti funkcijos $f(x) = (x-4)^2$ grafikas (parabolė) ir stačiakampis [17] $OABC$. Stačiakampio viršūnė A priklauso Oy ašiai, viršūnė B – duotosios funkcijos grafikui, viršūnė C – Ox ašiai, o viršūnė O yra koordinačių pradžios taškas.

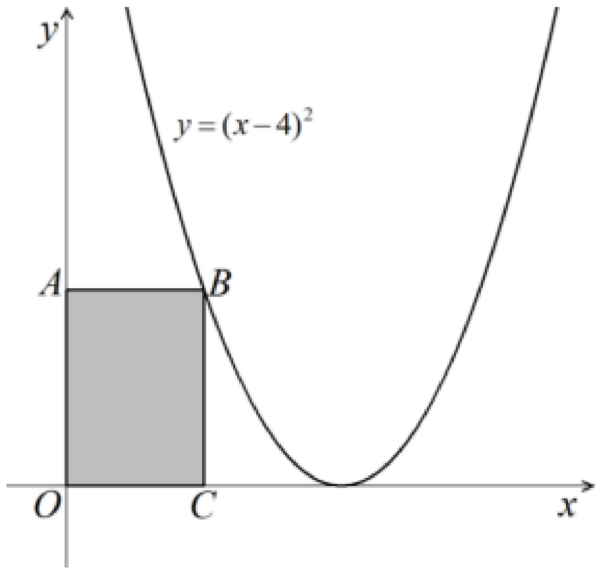

B➔21.1. Stačiakampio kraštinės OC ilgį pažymėkime a; čia $a \in (0; 4)$. Parodykite, kad stačiakampio $OABC$ plotą[18] galima apskaičiuoti pagal formulę $S(a) = a^3 - 8a^2 + 16a$.

(2 taškai)

Sprendimas.
$BC = f(a) = (a-4)^2,$
$S(a) = OC \cdot BC = a \cdot (a-4)^2 = a \cdot \left(a^2 - 8a + 16\right) = a^3 - 8a^2 + 16a.$

Parodyta.

B➔21.2. Nustatykite, su kuria a reikšme stačiakampio $OABC$ plotas $S(a) = a^3 - 8a^2 + 16a$ įgyja didžiausią reikšmę, kai $a \in (0; 4)$.

(3 taškai)

Sprendimas.
$S'(a) = 3a^2 - 16a + 16.$
Apskaičiuosime funkcijos kritinius taškus:

$$3a^2 - 16a + 16 = 0,$$
$$D = (-16)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 16 = 64,$$
$$a_1 = \frac{16+8}{2 \cdot 3} = 4 \; (netinka, \; 4 \notin (0;\; 4))$$
$$a_2 = \frac{16-8}{2 \cdot 3} = 1\frac{1}{3}.$$

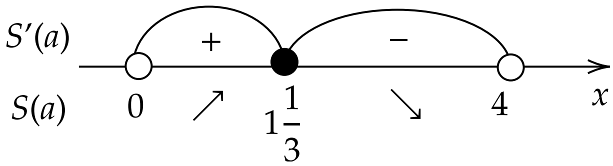

Vadinasi, $a = 1\frac{1}{3}$ vienintelis tolydžios duotame intervale funkcijos ekstremumo, maksimumo taškas, todėl jame funkcija įgis pačią mažiausią reikšmę.

Atsakymas: $1\frac{1}{3}$.

21.3. Taškas D yra parabolės $y = (x-4)^2$ viršūnė. Apskaičiuokite paveiksle pavaizduotos pilkai nuspalvintos figūros $OABD$ plotą, jeigu yra žinoma, kad $OC = 1$.

(4 taškai)

Juodraštis

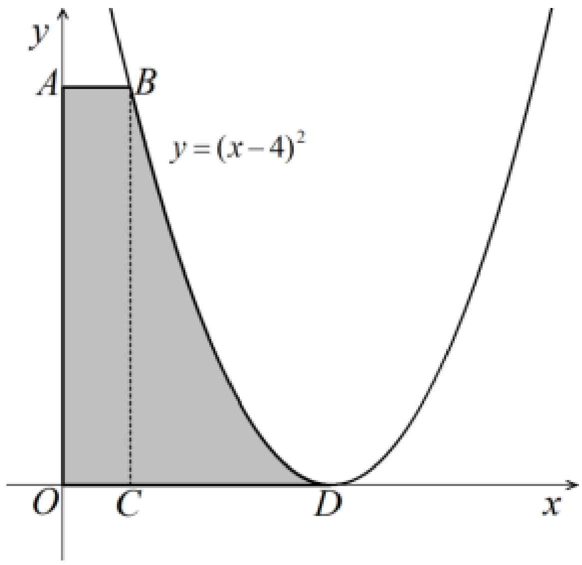

Sprendimas.

$S(1) = 1^3 - 8 \cdot 1^2 + 16 = 9,$

Parabolė liečia Ox ašį taške, kurio $x = 4$, todėl

$$S_{BCD} = \int_1^4 (x-4)^2 \, dx = \int_1^4 \left(x^2 - 8x + 16\right) \, dx = \left(\frac{x^3}{3} - 4x^2 + 16x\right)\Bigg|_1^4 =$$
$$= \left(\frac{4^3}{3} - 4 \cdot 4^2 + 16 \cdot 4\right) - \left(\frac{1^3}{3} - 4 \cdot 1^2 + 16 \cdot 1\right) = 9.$$

Vadinasi, figūros plotas $9 + 9 = 18$.

Atsakymas: 18.

22. Paveiksle pavaizduoto trikampio ABC aukštinės AD ir BE susikerta taške M. Trikampio kraštinių ilgiai yra $AB = 13$, $BC = 14$, $AC = 15$.

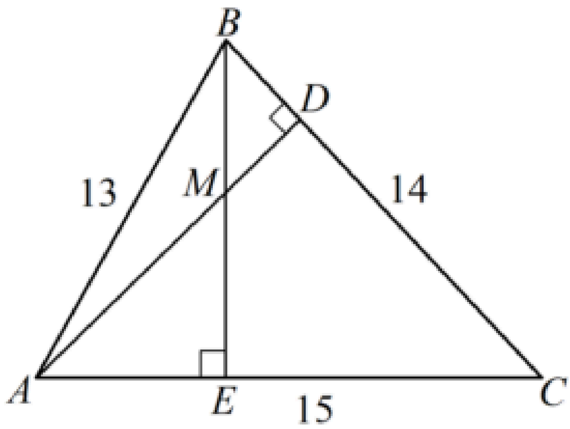

B➔22.1. Įrodykite, kad trikampiai AME ir BMD yra panašieji[19].

(2 taškai)

Sprendimas.
$\angle MDB = \angle MEA$ (atkarpos statmenos kraštinėms),
$\angle AME = \angle BMD$ (kryžminiai),
todėl duotieji trikampiai panašieji pagal du kampus.

Įrodyta.

22.2. Parodykite, kad trikampio ABC plotas lygus 84.

(1 taškas)

Sprendimas.

$$p = \frac{13+14+15}{2} = 21,$$

Remsimės Herono formule:

$$S = \sqrt{21(21-13)(21-14)(21-15)} = 84.$$

Įrodyta.

22.3. Nustatykite trikampių AME ir BMD panašumo koeficientą.

(3 taškai)

Sprendimas.

$$S = \frac{BE \cdot AC}{2} = \frac{BE \cdot 15}{2} = 84 \implies BE = 11,2.$$

$$S = \frac{AD \cdot BC}{2} = \frac{AD \cdot 14}{2} = 84 \implies AD = 12.$$

Pagal Pitagoro teoremą:

$$BD = \sqrt{13^2 - 12^2} = 5,$$

$$AE = \sqrt{13^2 - (11,2)^2} = 6,6.$$

Vadinasi, panašumo koeficientas $k = \dfrac{6,6}{5} = 1,32$ (arba $k = \dfrac{5}{6,6} = \dfrac{25}{33}$)

Atsakymas: $1,32$ (arba $\dfrac{25}{33}$).

22.4. Pažymėkime $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$, o $\overrightarrow{BC} = \vec{b}$. Išreikškite vektorių $\overrightarrow{AD}$ vektoriais $\vec{a}$ ir $\vec{b}$.

(1 taškas)

Sprendimas.

$\overrightarrow{BD} = \frac{5}{14}\overrightarrow{BC} = \frac{5}{14}\vec{b}$,

$\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BD} = \vec{a} + \frac{5}{14}\vec{b}$.

Atsakymas: $\vec{a} + \frac{5}{14}\vec{b}$.

23. Metamas nestandartinis šešiasienis žaidimo kauliukas, ant kurio sienelių yra po vieną, dvi, tris, keturias, penkias ir šešias akutes, bet tikimybės kauliukui atvirsti kiekviena sienele yra skirtingos. Atsitiktinis dydis[20] X – „vieną kartą mesto šio kauliuko atvirtusios sienelės akučių skaičius“. Atsitiktinio dydžio X skirstinys[21] pateiktas lentele.

m	1	2	3	4	5	6
$\mathbf{P}(X = m)$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{4}$	a	$\frac{1}{18}$

23.1. Nustatykite a reikšmę ir apskaičiuokite atsitiktinio dydžio X matematinę viltį[22].

(2 taškai)

Sprendimas.

$a = 1 - \frac{1}{3} - \frac{1}{12} - \frac{1}{6} - \frac{1}{4} - \frac{1}{18} = \frac{1}{9}$,

$EX = 1 \cdot \frac{1}{3} + 2 \cdot \frac{1}{12} + 3 \cdot \frac{1}{6} + 4 \cdot \frac{1}{4} + 5 \cdot \frac{1}{9} + 6 \cdot \frac{1}{18} = 2\frac{8}{9}$.

Atsakymas: $a = \frac{1}{9}$, $EX = 2\frac{8}{9}$.

23.2. Kauliukas metamas du kartus. Apskaičiuokite tikimybę, kad abu kartus atvirtusių sienelių akučių skaičių suma bus lygi 4.

(2 taškai)

Sprendimas.

Galimi trys atvejai:

1) pirmu bandymu iškrenta 1, antru 3;

2) pirmu bandymu iškrenta 3, antru 1;

3) abiem bandymai iškrenta 2.

Įvykiai nesutaikomieji, todėl įvykių tikimybių suma ir yra tikimybė, kurią reikia apskaičiuoti:

$\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{12} \cdot \frac{1}{12} = \frac{17}{144}$.

Atsakymas: $\frac{17}{144}$.

24. Išspręskite nelygybes:

24.1. $\cos x < \dfrac{\sqrt{2}}{2}$;

(2 taškai)

Sprendimas.
Iš pradžių rasime nelygybės sprendinius intervale $x \in [0;\ 2\pi]$:

$\cos x = \dfrac{\sqrt{2}}{2}$,

$x = \dfrac{\pi}{4}$, $x = \dfrac{7\pi}{4}$.

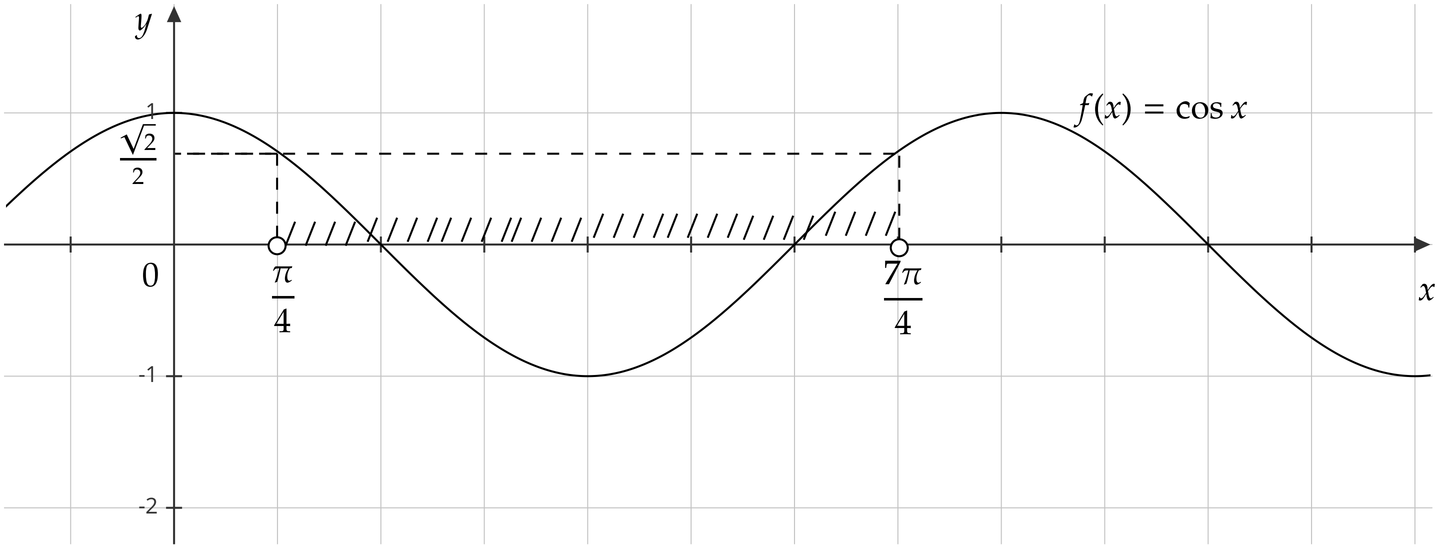

Vadinasi, $x \in \left(\dfrac{\pi}{4} + 2\pi k;\ \dfrac{7\pi}{4} + 2\pi k\right)$, $k \in \mathbb{Z}$.

Atsakymas: $\left(\dfrac{\pi}{4} + 2\pi k;\ \dfrac{7\pi}{4} + 2\pi k\right)$, $k \in \mathbb{Z}$. .

24.2. $\ln(\ln x) \leq 0.$

(3 taškai)

Sprendimas.
Nustatysime nelygybės apibrėžimo sritį:

$$\begin{cases} \ln x & > 0, \\ x & > 0 \end{cases} \Longrightarrow \begin{cases} x & > 1 \\ x & > 0 \end{cases} \Longrightarrow x \in (1;\ +\infty).$$

Sprendžiame nelygybę:

$$\begin{aligned} \ln(\ln x) &\leq 0, \\ \ln(\ln x) &\leq \ln 1, \\ \ln x &\leq 1, \\ \ln x &\leq \ln e, \\ x &\leq e. \end{aligned}$$

Vadinasi, $x \in (1;\ e]$.

Atsakymas: $(1;\ e]$.

25. Duota funkcija $f(x) = 2024^x - \frac{1}{2024^x}$, $x \in \boldsymbol{R}$.

25.1. Nustatykite, kokia yra funkcija $y = f(x)$: lyginė[23], nelyginė[24] ar nei lyginė, nei nelyginė. Atsakymą pagrįskite.

(2 taškai)

Sprendimas.

Funkcija apibrėžta visoje realiųjų skaičių aibėje.

$$f(x) = 2024^x - \frac{1}{2024^x}$$

$f(-x) = 2024^{-x} - \frac{1}{2024^{-x}} = \frac{1}{2024^x} - 2024^x = -f(x)$, todėl funkcija nelyginė.

Atsakymas: nelyginė.

25.2. Įrodykite, kad funkcija $y = f(x)$ neturi kritinių taškų[25].

(2 taškai)

Sprendimas.

$$f'(x) = 2024^x \ln 2024 + \frac{\ln 2024}{2024^x},$$

Funkcija ir jos išvestinė apibrėžta visoje realiųjų skaičių aibėje, $\ln 2024 > 0$, o $2024^x > 0$, todėl $f'(x) > 0$ kiekvienam $x \in \mathbb{R}$. Vadinasi, funkcija $y = f(x)$ kritinių taškų neturi.

Įrodyta.